

Zagreb, 13. travanj 2023.

P R I O P Ć E N J E

Nikako se ne možemo oteti dojmu da zdravstveni sustav, odnosno javno zdravstvo unazad godinu dana doživljava svoju „renesansu“, ali u negativnom smislu.

Umjesto da se problemi javnog zdravstva rješavaju sustavno i u skladu s važećim zakonskim propisima, isti se rješavaju partikularno i kroz upitna zakonska rješenja koja derogiraju kolektivno pregovaranje i ugrožavaju vladavinu prava, pa posljedično tome ovih dana svjedočimo još apsurdnijim zahtjevima ostalih interesnih udruga.

Sve dok Vlada kao poslodavac radnike javnog zdravstva, ujedno i cjelokupnog javnog sektora dijeli na one koji društvu više ili manje vrijede; na one koji imaju prefiks zdravstveni i nezdravstveni radnik; na one koji imaju plaću ispod zakonom propisane minimalne plaće; na one koji imaju istu stručnu spremu, ali u startu različitu osnovnu plaću; na one koji rade u istim radnim uvjetima, ali imaju različite dodatke na iste; sve dok se rad u javnom zdravstvu strogo ne odvoji od rada u privatnom zdravstvu; sve dok se ne riješe liste čekanja kao i pitanje prava svakog građanina na kontinuiranu, dostupnu i kvalitetnu zdravstvenu zaštitu, hrvatsko javno zdravstvo će i dalje propadati i polako, ali nečujno prelaziti u privatne ruke.

Netočno je da ostale interesne udruge koje svoje članove zastupaju stručno ili sindikalno ne dostavljaju svoje prijedloge i zahtjeve, već je vjerojatnije da su ladice administracije pojedinih državnih institucija i ministarstava krcate takvim „dopisima bez odgovora“ kao svaki bogatiji državni arhiv.

Apsurdno je i diskriminirajuće da se godinama ignorira priznavanje i valorizacija određenih profesija i zanimanja u zdravstvu; da se određene zdravstvene profesije licenciraju, a druge ne, odnosno jedne imaju svoju strukovnu komoru, druge ne; da se jedna profesija za svoj rad više nagrađuje i plaća u odnosu na drugu u istoj ili sličnoj situaciji.

Zabrinjavajuća je i činjenica da interes za zapošljavanje u javnom zdravstvu, a u konačnici i u cjelokupnom javnom sektoru opada sve više i više. Razlog tome možemo pripisati malim plaćama, ali ponajviše lošim organizacijskim uvjetima rada koji su posljedica nepostojanja propisanih vremenskih i kadrovskih normativa.

Točno je da se određenim profesijama u zdravstvu prekovremeni rad plaća u cijelosti bez obzira na zakonsko ograničenje, dok nasuprot tome ostalim radnicima, osobito onim na pomoćno-tehničkim poslovima takav rad se ograničava. Iako je „javna tajna“ da su upravo ta zanimanja najviše deficitarna i da takvih radnika najviše nedostaje u ovom sustavu koji zovemo javno zdravstvo, nikad takav radnik nije radio više, a za to bio tako malo plaćen i tako malo cijenjen.

Radnici različitih profesija i zanimanja čine lanac koji zovemo javno zdravstvo.

Ako izdvojimo samo jednu ili dvije karike, lanac puca.

Da li je ovo trenutak „loma ili sloma“ javnog zdravstva, odgovor će možda uslijediti uskoro i to odgovorom radnika koji se osjećaju isprovocirano nebrigom svog poslodavca.

Tanja Leontić, predsjednica